

Силабус курсу Економіка оціночної діяльності

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма «Геодезія та землеустрій»

Рік навчання: III, Семестр: V

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПП к.е.н., доцент **Андрій БУТОВ**

Контактна інформація andrewbutik@yahoo.com, +380673528681

Опис дисципліни

«Економіка оціночної діяльності» є дисципліною, яка сприяє підготовці фахівців у сфері Геодезія та землеустрій. Студенти отримують теоретичні знання і практичні навички щодо оцінки вартості майна та бізнесу, зокрема факторів, що впливають на його вартість на основі застосування витратного (майнового), порівняльного (ринкового) та дохідного (прибуткового) методів. Фахівці з управління фінансово-економічною безпекою володіють знаннями щодо особливостей оцінки вартості майна та бізнесу як цілісного майнового комплексу, визначення вартості окремих складових його активів та обґрунтування напрямів та шляхів покращення результативності бізнесу. По завершенню вивчення дисципліни «Економіка оціночної діяльності» студенти можуть обґрунтовано використовувати професійно профільовані знання для діагностування та оцінки підприємств середнього та малого бізнесу на основі застосування різних підходів.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	1. Основні поняття про бізнес як об'єкт оцінки	Знати концептуальні засади оцінки бізнесу, а також особливості бізнесу як об'єкту оцінки та види вартості. Основний механізм процесу оцінки в сучасних трансформаційних умовах та вимоги до складання звіту про оцінку майна бізнесу відповідно.	Тести, питання
2 / 2	2. Нормативноправове регулювання та специфіка особливостей оціночної діяльності	Аналізувати систему законодавства у сфері оціночної діяльності та систему державного регулювання даної сфери. Знати спеціальні випадки застосування оцінки підприємницької діяльності та основні фактори, що впливають на величину вартості бізнесу.	Тести, питання
4 / 4	3. Методика оцінки бізнесу за дохідним підходом	Знати вимоги до проведення оцінки бізнесу за дохідним підходом. Вміти здійснювати оцінку на	Тести, питання

		основі застосування методу дисконтованих грошових потоків та методу капіталізації доходу.	
2 / 2	4. Методика оцінки бізнесу за порівняльним методом	Знати вимоги до проведення оцінки бізнесу за порівняльним (ринковим) підходом основні та принципи відбору підприємств-аналогів. Усвідомлювати змістовносутнісний взаємозв'язок цінних мультиплікаторів, а також вміти формувати підсумкову величину вартості.	Тести, питання
2 / 2	5. Витратний підхід до оцінки бізнесу.	Знати вимоги до проведення оцінки бізнесу за витратним підходом. Вміти здійснювати оцінку на основі використання методу вартості чистих активів та методу ліквідаційної вартості. Застосовувати витратний підхід для визначення ринкової вартості нерухомого майна підприємства.	Тести, питання
4 / 4	6. Аналіз та оцінювання грошових потоків підприємства	Знати причини зміни вартості фінансових ресурсів з часом. Вміти визначати майбутню та теперішню вартість інвестиційних вкладень, ставку дисконта. А також обґрунтовувати оцінку вартості кредитних ресурсів.	Тести, питання
2 / 2	7. Оцінка вартості цінних паперів	Усвідомлювати особливість застосування вартості цінних паперів. Вміти визначати вартість облігацій. А також проводити аналізування та оцінку вартості акцій.	Тести, питання
2 / 2	8. Особливості діагностики та оцінки підприємств середнього і малого	Знати методику оцінки підприємства середнього і малого бізнесу. Вміти визначати стратегічне становище підприємства (в системі координат SPACE). Розуміти особливості методу SPACE з використанням довірчих Тести, питання, задачі 3 бізнесу інтервалів.	Тести, питання
2 / 2	9. Земля як об'єкт економічної оцінки	Знати види оцінки земель, їх призначення та порядок проведення. Вміти обґрунтувати методичні підходи експертної оцінки земельних ділянок. Формувати типовий механізм процедури проведення експертної грошової оцінки.	Тести, питання
2 / 2	10. Оцінка нематеріальних активів підприємницьких структур	Знати концептуальні засади інтелектуальної власності як об'єкта оцінки. Обґрунтовувати доцільність застосування основних підходів до оцінки нематеріальних активів. Вміти описувати основні методики оцінки нематеріальних активів підприємницьких структур. Розуміти алгоритм проведення оцінки об'єктів інтелектуальної власності в сучасних умовах. Вміти адаптувати на практиці типові прикладні аспекти оцінки нематеріальних активів.	Тести, питання
2 / 2	11. Оцінювання ризиків майна та бізнесу	Усвідомлювати особливості критеріїв ступеня ризику. Вміти визначати ризик за моделлю оцінки капітальних активів (МОКА). Давати обґрунтовані	Тести, питання

		висновки щодо доцільності способів зниження ступеня ризику.	
2 / 2	12. Системи стратегічного вимірювання результативності бізнесу та інформаційні технології в оціночній діяльності	Розуміти суть змістовно-типологічну характеристику системи стратегічного вимірювання в бізнесі. Збалансована система показників (Balanced Scorecard – BSC). Вміти здійснювати аналіз результату бізнесової діяльності на основі застосування моделі ділової переваги (BEM) і піраміди результативності Мак Нейра. Усвідомлювати переваги та недоліки моделі передбачення банкрутства. Знати основні новітні інформаційні технології та прогнозування інформаційноаналітичного процесу підприємницьких структур. Вміти проводити оцінку на основі застосування діагностики інформаційної системи малого і середнього бізнесу. Усвідомлювати особливості сучасної проблематики та перспективи розвитку оцінки інформаційних технологій бізнесу.	Тести, питання

Літературні джерела

1. ЗАКОН УКРАЇНИ “Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні”. // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2001. – № 47. – ст. 251) із змінами та доповненнями.
2. МЕТОДИКА ОЦІНКИ МАЙНА, затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2003 р. № 1891.
3. НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ № 1 “Загальні засади оцінки майна і майнових прав”, 4 затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 10.09.2003 р. № 1440.
4. НАЦІОНАЛЬНОГО СТАНДАРТУ №2 “Оцінка нерухомого майна”, затверджений постановою Кабінету Міністрів від 28 жовтня 2004 року № 1442.
5. НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ № 3 “Оцінка цілісних майнових комплексів”, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2006 р. N 1655.
6. НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ № 4 “Оцінка майнових прав інтелектуальної власності”, затверджений постановою Кабінету Міністрів від 3 жовтня 2007 року № 1185.
7. Архипоє В. В. Об’єкти інтелектуальної власності як товар і підходи до експертної оцінки їхньої вартості. Методична допомога. / Архипоє В. В. // – К.: ГІАУ, 2013. - 144 с.
8. Боярко І. М. Оцінка інвестиційної привабливості суб’єктів господарювання / Боярко І. М. // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – №7. – С.90–99.
9. Вівчар О. І. Оцінка вартості майна та бізнесу / О. І. Вівчар – Тернопіль: ФО-П Шпак В. Б., 2014. – 163 с.
10. Вівчар О. І. Особливості ідентифікації методів оцінки ринкової вартості бізнесу при діагностиці його економічної безпеки / О. І. Вівчар, В. П. Мартинюк // Вісник Наука молода – Випуск 18 – Тернопіль, ТНЕУ 2012 – С. 118–122.
11. Вівчар О. І. Прагматизм прискорення бізнесу при моніторингу його економічної безпеки в контексті трансформаційних змін / О. І. Вівчар // Сталий розвиток економіки. – Міжнародний науково-виробничий журнал – 1’2014 [23] – С. 194–199.

12. Вівчар О. І. Концептуальні підходи SPACE-методики при діагностиці та оцінці економічної безпеки підприємств / О. І. Вівчар // Науковий журнал "Virtus: Scientific Journal". – February, issue 5 – 2016 – С. 231-235.

13. Вівчар О. І. Функціональні аспекти витратного підходу до оцінки бізнесу в умовах забезпечення економічної безпеки / О. І. Вівчар // Науковий журнал "Young and Smart". – №. 3 – 2016 – С. 16-22.

14. Вівчар О. І. Оцінка вартості майна та бізнесу / О. І. Вівчар, К. А. Хом'як // Навчально-методичні матеріали – Тернопіль: ФО-П Шпак В. Б., 2016 – 55 с.

15. Вівчар О. І. Оцінка вартості майна та бізнесу / О. І. Вівчар // Практикум – Тернопіль: ФО-П Шпак В. Б., 2017 – 57 с.

16. Коваль О. В. Саморегульвні організації оцінювачів як базовий елемент механізму впровадження громадського контролю за оціночною діяльністю / Коваль О. В. // Вісник оцінки. – 2012. – № 1. – С. 4–7.

17. Круги П. В. Оцінка бізнесу: Навч. посіб. / Круги П. В. – К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 264 с.

18. Круш В. М. Оцінка бізнесу: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. / В. М. Круш – Київ, 2012. – 350.

19. Куліш Г. П. Оцінка ефективності реальних інвестицій / Куліш Г. П., Кравченко К. В. // Наука й економіка. – 2014. – №4 – С. 171–176.

20. Кучеренко В. Р. Оцінка бізнесу та нерухомості : Навч. посіб. / В. Р. Кучеренко // В-до «Друк», Київ, 2015. – 310с.

21. Калінеску Т. В. Методологія аналізу і оцінки ефективності переміщення сфери діяльності підприємств: Монографія. / Т. В. Калінеску // Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2010. – 280с.

22. Савчук В. П. Оцінка ефективності інвестиційних проектів: Навч. посіб. / В. П. Савчук // Дніпро, 2016– 250с.

23. Стельмашук А.М. Експертна оцінка майна, землі і бізнесу підприємства/ А. М. Стельмашук // Тернопіль, 2005. – 180.

24. Пазинич В.І. Оцінка об'єктів нерухомості: навч. посібн. / В. І. Пазинич, Л. А. Свистун // Центр учбової літератури. – Київ, 2012. – 310.

25. Панасовський Ю.В., Б.А., О. М. та ін. Оцінка активів підприємства: навч. посібн. / Ю. В. Панасовський, Б. А. Семененко, О. М. Теліженко // Суми, 2013- 296с.

26. Маркус Я І. Посібник бізнесу в Україні / Я. І. Маркус // К.: Міленіум,, 2014. – 230с.

27. Методичні основи грошової оцінки земель в Україні: навчально-методичний посібник / В.Р.Кучеренко. - К. : ЦУЛ, 2011

28. Храпкіна В. В. Оцінка бізнесу: Навч. посіб. / В. В. Храпкіна // Київ, 2015. – 320с.

29. Чиркин А. Н. Оцінка бізнесу. Питання теорії. / Чиркин А. Н. – К., 2012. – 85 с.

30. Федонін О.С., Рєпіна І.М., Олексюк О.І. Потенціал підприємства: формування та оцінка. Навчальний посібник. – Вид. 2-ге, без змін. – К.: КНТЕУ, 2006. – 316с.

31. Яшкіна Н. В. Оцінка бізнесу: Навчальний посібник. / Яшкіна Н. В. – К.: Алетра, 2010. – 440 с.

Політика оцінювання

● **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

● **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування

(наприклад, програма Kahoot).

● **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-7) – тестування, розв'язки задач	30
Модуль 2 (теми 1-12) – теоретичні питання, розв'язки задач	40
Модуль 3 (КПІЗ)	30

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом